

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 146/2025-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených JUDr. Emíliou Korčekovou, advokátkou, Malacká cesta 5680/2B, Pezinok, proti postupu Okresného súdu Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 9C/23/2007 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalovaná“) a sťažovateľ [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalovaný“, spolu aj „sťažovatelia“) sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. februára 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9C/23/2007 (ďalej len „napadnuté konanie“). Navrhujú, aby ústavný súd priznal každému z nich finančné zadost'učinenie po 16 000 eur a náhradu trov konania na účet ich právnej zástupkyne.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a vlastnej rozhodovacej činnosti ústavný súd zistil, že sťažovatelia sú žalovanou sporovou stranou v konaní o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, vedenom okresným súdom pod sp. zn. 9C/23/2007. Návrh na začatie konania bol Okresnému súdu Bratislava III doručený 5. decembra 2006. Dňa 29. januára 2007 bol spis postúpený okresnému súdu a bola mu pridelená sp. zn. 9C/23/2007.

3. Na pojednávaní 14. januára 2015 okresný súd rozsudkom (v poradí druhým) žalobu vo veci samej, ako i protinávrh žalovaných zamietol.

4. Odvolací súd rozhodoval o odvolaní spolu trikrát, keďže jeho dve rozhodnutia (sp. zn. 25Co/635/2015 z 22. júna 2016 a sp. zn. 25Co/2/2019 z 27. novembra 2019) dovolací súd zrušil a vec mu vrátil na opätovné konanie a rozhodnutie. Rozsudkom sp. zn. 25Co/53/2021 z 13. júla 2022 odvolací súd potvrdil prvoinštančný rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby, žalovaným v 1. a 2. rade náhradu trov voči žalobcovi nepriznal a rozhodol, že žalovaní v 1. a 2. rade majú nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 30. augusta 2022.

5. Dňa 20. októbra 2022 bolo okresnému súdu doručené dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu sp. zn. 25Co/53/2021 z 13. júla 2022.

6. Ústavný súd nálezom č. k. II. ÚS 385/2022-48 z 30. novembra 2022 rozhodol, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní a postupom Krajského súdu v Nitre v konaniach vedených pod sp. zn. 25Co/635/2015 a sp. zn. 25Co/2/2019 bolo porušené základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj ich právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prietáhov. Sťažovateľom priznal finančné zadost'učinenie a náhradu trov konania. Tento nález nadobudol právoplatnosť 9. januára 2023.

7. Ústavný súd zistil, že po podaní dovolania okresný súd realizoval procesné úkony súvisiace s prípravou veci na predloženie dovolaciemu súdu (vyjadrenia strán z februára a marca 2023). Uznesením č. k. 9C/23/2007-1296 z 2. februára 2023 okresný súd rozhodol o trovách odvolacieho a dovolacieho konania a uznesením č. k. 9C/23/2007-1318 zo 14. marca 2023 zamietol sťažnosť žalobcu. Spis bol predložený dovolaciemu súdu 3. mája 2023.

8. V ďalšom procesnom postupe Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6Cdo/74/2023 z 13. augusta 2024 rozhodol o pokračovaní v konaní s právnymi nástupcami žalobcu. Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/74/2023 z 26. novembra 2024 bolo dovolanie odmietnuté a sťažovateľom priznaný nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu. Spis bol vrátený okresnému súdu 16. decembra 2024, ktorý uznesenie najvyššieho súdu doručil sťažovateľom 27. januára 2025.

II.

Argumentácia sťažovateľov

9. Sťažovatelia argumentujú, že konanie ako celok trvalo extrémne dlho, viac ako 18 rokov, čo je z ústavnoprávneho hľadiska neprijateľné a neakceptovateľné. Okresný súd dosiaľ nerozhodol o výške trov dovolacieho konania, teda v napadnutom konaní nebolo rozhodnuté o všetkých nárokoch sťažovateľov.

10. Sťažovatelia namietajú, že okresný súd jednotlivé úkony „vykonával s výrazným časovým odstupom, o vec sa riadne nezaujímal, porušil zásadu rýchlosti konania podľa ust. §-u 6 O. s. p.“.

11. Zbytočnými prietahmi v konaní došlo podľa názoru sťažovateľov nielen k porušeniu ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny spolu s právom podľa čl. 6

ods. 1 dohovoru, ale i k porušeniu ich práva na pokojné užívanie majetku, zásahu do ich majetkových práv a spochybneniu ich vlastníctva k nehnuteľnostiam nadobudnutým v dobrej viere.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Sťažovatelia namietajú, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní v období do 9. januára 2023:

14. Podľa § 55 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh nie je prípustný, ak sa týka vecí, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

15. Z už uvedeného vyplýva, že ústavný súd rozhodol o predchádzajúcej ústavnej sťažnosti sťažovateľov, ktorou namietali tiež porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní nálezom č. k. II. ÚS 385/2022-48 z 30. novembra 2022 (bod 6 tohto rozhodnutia). Tento nález nadobudol právoplatnosť 9. januára 2023. Z toho vyplýva, že ústavná sťažnosť sťažovateľov sa v časti do 9. januára 2023 týka vecí, o ktorej ústavný súd už rozhodol.

16. Na tomto základe ústavný súd v tejto časti ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní v období po 9. januári 2023:

17. V súvislosti s posudzovaním postupu okresného súdu v napadnutom konaní ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, z ktorej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi,

ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

18. Vychádzajúc zo svojich zistení uvedených v I. časti tohto uznesenia, ústavný súd konštatuje, že v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci bola vec v dispozícii okresného súdu 4 mesiace (od právoplatnosti nálezu ústavného súdu 9. januára 2023 do jej predloženia dovolaciemu súdu 3. mája 2023, pričom v tomto období okresný súd realizoval procesné úkony súvisiace s prípravou veci na predloženie dovolaciemu súdu (vyjadrenia strán z februára a marca 2023), uznesením č. k. 9C/23/2007-1296 z 2. februára 2023 rozhodol o trovách odvolacieho a dovolacieho konania a uznesením č. k. 9C/23/2007-1318 zo 14. marca 2023 zamietol sťažnosť žalobcu. Právna vec sťažovateľov sa dostala opäť do dispozície okresného súdu 16. decembra 2024 po rozhodnutí o dovolaní. Okresný súd následne pristúpil k doručovaniu dovolacieho rozhodnutia, ktoré sťažovatelia prevzali 27. januára 2025.

19. Sumarizujúc uvedené, ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní tejto časti ústavnej sťažnosti k záveru, že postup okresného súdu nebol poznamenaný takými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavnú sťažnosť v tejto časti posúdil ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

20. Na záver však ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci a v prípade, že sa v ďalšom postupe okresného súdu prejaví nečinnosť, resp. neefektívna činnosť, sťažovatelia sa môžu opätovne obrátiť na ústavný súd s ústavnou sťažnosťou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu